

Anexa nr. 3 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5001 / 02.12.2014

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

RELIGIE
CULTUL ROMANO-CATOLIC DE LIMBA MAGHIARĂ
Clasele a III-a și a IV-a

București, 2014

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul romano-catolic de limba maghiară* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a III-a și a IV-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit unui nou model de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului. În același timp, programa școlară a fost elaborată în acord cu recomandările exprimate de documentele Bisericii Catolice referitoare la rolul educației creștine în școală.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Religie* jalonează achizițiile elevului pentru întreg ciclul primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor de bază. Astfel, acestea sunt grupate pe următoarele domenii: Isus ne învață să-l iubim pe Părintele Ceresc, Isus ne învață să-l iubim pe aproapele, Isus dătător de viață și vindecător, Mari sărbători creștine (clasa a III-a); Revelația divină și poporul ales, Epoca regilor, Profeții și exilul babilonian, Mari sărbători creștine (clasa a IV-a). De asemenea, la nivelul fiecărei clase, programele prezintă o ofertă curriculară dezvoltată în jurul unei teme majore: *Fiul lui Dumnezeu – Mântuitorul* (la clasa a III-a); *Poporul lui Dumnezeu* (la clasa a IV-a). Aceste teme orientează formularea competențelor specifice, precum și construirea situațiilor de învățare într-un mod flexibil și creativ, în raport cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor. Urmărind recomandările Conciliului Vatican II, profesorul de religie va expune, cu un limbaj adaptat elevilor săi, noțiunile de învățătură creștină. Dacă în clasele anterioare au fost abordate primele noțiuni de învățătură creștină axate pe cristologie, în clasa a III-a programa propune prezentarea învățăturilor lui Isus despre iubirea Părintelui Ceresc, a aproapelui și prezentarea Mântuitorului dătător de viață și vindecător. În clasa a IV-a, programa propune teme din Vechiul Testament, unele dintre acestea ca prefigurări ale unor teme nou-testamentare accesibile elevilor de clasa a IV-a, precum și momente din istoria poporului lui Dumnezeu.

Sugestiile metodologice includ strategii didactice precum și elemente de evaluare continuă. Prezenta programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Prin aceasta se are în vedere realizarea unui demers didactic personalizat, care asigură formarea competențelor prevăzute de programă, în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev. Educația religioasă la ultimele două clase ale ciclului primar presupune trecerea de la învățarea prin joc, specifică primelor trei clase, la un sistem metodologic mai complex, care să permită diferențierea demersului didactic prin experiența specifică vârstei elevilor, prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale și acționale ale personalității elevilor.

Prezenta programă are menirea să-i ajute pe elevi „să devină din zi în zi mai conștienți de darul credinței pe care l-au primit” și „să învețe să-l adore pe Dumnezeu Tatăl în Duh și adevăr” (cf. Conciliul Vatican II, GE 2), precum și să fie „deschiși la dialogul cu semenii”, într-un climat de pace și armonie, să înțeleagă importanța binelui societății ai căror membri sunt și în care, la maturitate, vor avea îndatoriri de îndeplinit (cf. Conciliul Vatican II, GE 1).

Pentru a asigura un cadru coerent al predării *Religiei* în școală, programa școlară propune unele elemente comune pentru toate cultele din România, ce au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Lista de competențe specifice și de conținuturi este elaborată de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață**
- 2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase**
- 3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în contexte de viață

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>1.1. Descrierea comportamentului unor personaje biblice, prin raportare la exemple de viață cotidiană</p> <ul style="list-style-type: none"> - explicarea unor imagini și scene biblice - analizarea unor aspecte din viața lui Isus, pe baza lecturii de texte biblice - exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul temelor dezbătute, din perspectivă generală și din perspectivă religioasă (ex.: chemare, sfințenie, Sfânta Fecioară Maria, fariseu, înțelepciune, înțelegere, sfat, tărie, știință, evlavie, frica de Dumnezeu, Duhul Sfânt, Biserica etc.) - dialoguri pe diferite teme: importanța învățării lui Isus Cristos pentru viața omului, chemarea la sfințenie, modalități de urmare a lui Cristos, Biserica marea familie a creștinilor, Sfânta Fecioară - Mamă iubitoare etc. - discuții despre anumite reprezentări biblice - vizionarea unor filme pe teme religioase (viața lui Isus, viața Sfintei Fecioare Maria etc.) - inițierea unor jocuri didactice care să valorifice experiențe ale copiilor, relevante din punct de vedere religios - analiza unor texte biblice, patristice sau de literatură contemporană, ilustrative pentru temele abordate <p>1.2. Identificarea îndatoririlor omului credincios față de Dumnezeu și față de semenii, pe baza valorificării unor texte biblice sau/și a unor experiențe din viața cotidiană</p> <ul style="list-style-type: none"> - lectura unor texte biblice relevante - vizionarea unor filme religioase (inspirate din cărțile biblice sau din viețile sfinților) - povestirea unor fapte din experiența proprie sau a altora, referitoare la relația cu Dumnezeu și cu aproapele - jocuri de rol, de tipul „Cum mă comport în situația...”, pe teme de etică creștină (ex.: libertatea omului de a alege între bine și rău; comportamentul omului față de semenii și față de restul creației; identificarea „aproapelui”; a ști să-l ascuți pe Dumnezeu etc.) 	<p>1.1. Formularea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață, prin apelul la experiența proprie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialoguri pe teme religioase (unicitatea fiecărei persoane, importanța raportării omului la Dumnezeu, rolul exemplelor unor persoane care și-au sfințit viața, necesitatea împlinirii poruncilor divine etc., prin povestiri, ilustrații - exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul unor teme: nevoile omului, Biblie, sfințenie, ascultare, pocăință, iertare, jertfa în viața regilor - studiu de caz pe tema relației lui Saul și David - exersarea modalității de căutare a unui text în Sfânta Scriptură / Vechiul Testament / Noul testament - stabilirea de asemănări și deosebiri în analiza diferitelor aspecte biblice (relația lui Saul, David și Solomon cu Dumnezeu, nivelul moralității și pocăinței regilor) - identificarea, în imagini și texte, a unor aspecte legate de împlinirea unor porunci, în diferite contexte - exerciții de argumentare a unui punct de vedere personal, în spiritul toleranței față de punctele de vedere ale altora <p>1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza, din perspectiva creștină, a unor atitudini și comportamente, pornind de la situații din viața cotidiană, texte literare, texte care prezintă persoane din Biblie (Abraham, Iosif, frații lui Iosif, Moise, regi etc.) și a unor sfinți - lectura de povestiri care evidențiază rolul împlinirii poruncilor în epoca regilor - analiza formelor comunicării oamenilor cu Dumnezeu, în epoca regilor - discuții despre comunicarea cu Dumnezeu (ascultarea lecturii biblice citite, lectura biblică, rugăciunea, studii de caz: Ce are de spus Ghedeon, Iosua, David către Dumnezeu etc.) - exerciții de analiză a asemănărilor și deosebirilor dintre norme de

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de identificare a propriilor calități și defecte, prin desene, scheme, activități în echipă, dialoguri, jocuri</i> 	<p><i>comportament în contexte sociale și poruncile divine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>analizarea unor imagini pe diferite teme: „Cum pot face lumea mai bună”, „Ajutorul primit de la Dumnezeu”, „Sunt un exemplu pentru cei din jur?” (pornind de la evenimentele din epoca regilor)</i> - <i>realizarea unui plan de rugăciune pentru tot parcursul anului școlar (Mă rog pentru bolnavi, pentru cei care trăiesc în suferință, pentru colegii mei de clasă etc.)</i>

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>2.1. Exersarea unor roluri în cadrul grupurilor de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de identificare a rolurilor sociale ale fiecărui elev, în raport cu persoanele importante din viața de creștin (părinții, preotul, nașul, prietenii de la biserică etc.)</i> - <i>participarea la activități de diferite tipuri (acțiuni caritative, zile de rugăciune, festivități), împreună cu alți membri ai școlii, comunității, parohiei</i> - <i>studii de caz pe teme religioase (ex.: „Rolul omului creștin în viața semenilor”, „L-am ajutat pe aproapele meu”)</i> - <i>asumarea de roluri în rezolvarea unor sarcini de lucru în grupuri mici</i> - <i>activitate de evaluare: locul meu în grup (autoevaluare și feed-back la nivel elementar)</i> - <i>exerciții de construire a unui text pe baza unui suport vizual sau a unui plan de idei</i> - <i>jocuri de rol despre valorile omului / valorile personale</i> 	<p>2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exersarea unor roluri specifice activităților desfășurate în diferite contexte (activități de grup, activități religioase etc.)</i> - <i>audierea unor povestiri care evidențiază exemple de conviețuire armonioasă între semenii</i> - <i>prezentarea unor cazuri reale sau imaginare relevante pentru teme de educație religioasă: „Cum relaționez cu cei care mă îndrumă”, „Rolul semenilor în viața creștinului”, „Iertarea și iubirea celorlalți”, „Exemplul personal și relațiile cu semenii” etc.</i> - <i>jocuri didactice care să faciliteze dezvoltarea climatului afectiv pozitiv în cadrul grupului, cu utilizarea de metode de evaluare și autoevaluare a activității în grup</i> - <i>elaborarea de compuneri pornind de la o situație dată</i> - <i>studii de caz pe teme religioase (ex.: Iosif și frații săi, Chemarea și activitatea lui Moise, Rolul lui Moise în viața Poporului Ales, Prietenia lui David și Ionatan)</i>

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>2.2. Descrierea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei sociale, pornind de la situații concrete</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la dialoguri pe diferite teme: „Ce atitudine am când cineva comite un păcat?”, „Cum mă pregătesc la prima mea spovedanie?” „Cum mă pregătesc la prima Împărtășanie?” „Care sunt asemănările și deosebirile între Biserica primară și comunitățile creștine de astăzi?” - exerciții de identificare a unor elemente de diversitate, pornind de la realități din viața școlii și a comunității creștine (existența elevilor de diferite confesiuni în clasă, existența mai multor etnii în cadrul aceluiași țări etc.) - audierea unor cântece religioase care promovează valori moral-religioase precum adevăr, respect, blândețe, credință - elaborarea unor desene pentru evidențierea relațiilor din cadrul grupurilor de apartenență 	<p>2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții pe tema tipurilor de relații și atitudini sociale (colaborare, competiție, solidaritate, toleranță, intoleranță etc.), pornind de la povestiri, ilustrații, filme, texte biblice - jocuri de dezvoltare a imaginii pozitive despre sine și despre celălalt, pe baza exemplelor din viața unor personaje biblice - elaborarea unor compuneri pe teme precum: „Cu ajutorul Domnului și noi putem face lucruri minunate”, „Dacă pot să te ajut, sunt fericit și binecuvântat”, „O binecuvântare pentru noi” – cu scopul de a diminua spiritul de competiție negativă dintre elevi - elaborarea unor proiecte interdisciplinare Religie – Educație artistică, Religie – Comunicare - exersarea practicării comunicării asertive în anumite contexte și situații - crearea unor noi reguli ale jocurilor energizante care au ca scop încurajarea reciprocă și solidaritatea

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>3.1. Analiza semnificației unor evenimente religioase din viața comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversații pe baza lecturii unor texte biblice și de literatură creștină - descrierea unor întâmplări care reprezintă evenimente din viața Mântuitorului, a Maicii Domnului, a Sfinților Apostoli etc. - povestirea după imagine (fotografie, icoană etc.) pe o temă dată - analiza unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii de la Botez, de la Prima Sfântă Împărtășanie, fotografiile de la sfințirea casei, a Bisericii etc.) - învățarea unor rugăciuni sau cântece adecvate anumitor sărbători, cu explicarea expresiilor și a termenilor religioși întâlniți - exerciții de selectare a elementelor moralizatoare dintr-un text dat 	<p>3.1. Analiza posibilităților de participare și implicare personală în evenimentele religioase din viața comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unor compuneri pe tema unor evenimente religioase - analiza comparativă a unor evenimente religioase semnificative din viața comunității și a societății, pornind de la experiențele elevilor - învățarea unor rugăciuni, cântări religioase - lectura unor texte biblice și a aspectelor relevante din viața unor personaje, pilde ale credinței - organizarea unor serbări școlare, serbări bisericești - consultarea dicționarelor pentru a identifica semnificația unor termeni - analiza unor obiceiuri populare legate de sărbători și evenimente religioase - elaborarea unor mesaje (ilustrate) subiective legate de unele evenimente religioase

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, din viața familiei și a comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții privind evenimentele importante din viața omului (nașterea, botezul, nunta, moartea etc.), valorificând experiențele concrete ale copiilor - analiza unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii și albume de familie, imagini din sfera publică etc.) - discuții pe tema nașterii Mântuitorului (modele oferite creștinilor de persoanele biblice prezente la nașterea Mântuitorului; oferirea de daruri, după modelul magilor) - prezentarea aspectelor caracteristice diferitelor sărbători (Bunavestirea, Nașterea Domnului, Botezul Domnului, Învierea Domnului etc.) - audierea/învățarea unor cântări religioase - participarea la serbări școlare - realizarea unor proiecte pe diferite teme interdisciplinare: Religie – Limbă și comunicare; Religie – Arte plastice (de exemplu, realizarea de desene, confecționarea de felicitări, ornamente, colaje etc. cu ocazia diferitelor sărbători religioase) - identificarea unor obiceiuri și tradiții populare referitoare la diferite sărbători și evenimente religioase, care se manifestă în viața familiei, a comunității locale 	<p>3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții pe tema diferitelor sărbători religioase și a unor aspecte specifice acestora în viața familiei sau a comunității - realizarea unor proiecte, individual sau pe grupe, cu diferite teme - realizarea de felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase - lectura unor texte din literatură, referitoare la marile sărbători religioase - participarea la sărbătorile comunității bisericii locale - planificarea și organizarea colectivă a unor acte de binefacere (caritabile) - dezbatere pe tema: Întărirea credinței prin participarea activă la evenimentele cu caracter religios - exercițiu de compunere a unor rugăciuni personale/spontane – rugăciuni de mijlocire - prezentarea unor obiceiuri și tradiții populare referitoare la diferite sărbători și evenimente religioase, care se manifestă în viața familiei, a comunității locale

Tartalmiegségek

FEJEZETEK	III. OSZTÁLY	FEJEZETEK	IV. OSZTÁLY
	Isten Fia – Üdvözítő		Isten népe
Jézus a Mennyei Atya szeretetére tanít	Jézussal találkozunk <ul style="list-style-type: none"> - Jézus tanítása a Mennyei Atyáról - A kegyelmi élet 	Isten kinyilatkoztatása és a választott nép	Az ősatyák <ul style="list-style-type: none"> - Ábrahám – a hit embere - Izsák - Jákob – József és testvérei Az egyiptomi fogság <ul style="list-style-type: none"> - Mózes meghívása - Húsvét éjjele - Vándorlás a pusztában - A szövetségkötés - Az Ígéret Földje – A Kánaán
Jézus felebarátunk szeretetére tanít	Jézus felebarátunk szeretetére tanít <ul style="list-style-type: none"> - Ki a mi felebarátunk? - Dolgozzunk becsületesen! - Légy megbízható! 	A királyok kora	Sámuel Izrael első királyai <ul style="list-style-type: none"> - Saul - Dávid - Salamon
Jézus az élet ura, a gyógyító	Jézus az élet ura <ul style="list-style-type: none"> - A kenyérszaporítás - A bűn – a lélek betegsége - Az apostolok bűnbocsátó küldetése - Gyónásra készülünk - Utolsó vacsora – Liturgia - Jézus feláldozta magát értünk - Jézus feltámadása - A gyónás – „Édesapám megbocsátott” - Gyónás után - Jézus visszamegy az Atyához - A Szentlélek eljövetele – Az Egyház megalapítása - Szentáldozás – A kánaáni asszony hite 	Próféták és a babiloni fogság	Az ország kettészakadása <ul style="list-style-type: none"> - Roboám és Jeroboám Próféták <ul style="list-style-type: none"> - Illés, az északi királyság prófétája - Elizeus próféta - Izajás próféta - Jeremiás próféta - Ezekiel próféta - Dániel próféta A babiloni fogság utáni időszak <ul style="list-style-type: none"> - Tóbiás könyve - Visszatérés Jeruzsálembe
A kereszténység nagy ünnepei	Jézus Urunk születése <ul style="list-style-type: none"> - Úrjövét - Isten Szűz Máriát választja Jézus Édesanyjának 	A kereszténység nagy ünnepei	Jézus Urunk születése <ul style="list-style-type: none"> - Úrjövét - Isten Szűz Máriát választja Jézus Édesanyjának - Isten Üdvözítőt küld nekünk

FEJEZETEK	III. OSZTÁLY	FEJEZETEK	IV. OSZTÁLY
	<ul style="list-style-type: none"> - Isten Üdvözítőt küld nekünk A Húsvét – Jézus a Megváltó <ul style="list-style-type: none"> - Jézus szenvedése, halála és feltámadása - Húsvétvasárnap Jézus elküldi a Szentlelket		A Húsvét – Jézus a Megváltó <ul style="list-style-type: none"> - Jézus szenvedése, halála és feltámadása - Húsvétvasárnap Jézus elküldi a Szentlelket

Conținuturi (traducere în limba română)

DOMENII	CLASA a III-a	DOMENII	CLASA a IV-a
	Fiul lui Dumnezeu – Mântuitorul		Poporul lui Dumnezeu
Isus ne învață să-L iubim pe Părintele Ceresc	Întâlnirea cu Isus <ul style="list-style-type: none"> - Învățăturile lui Isus despre Tatăl Ceresc - Viața de har 	Revelația divină și poporul ales	Istoria Patriarhilor <ul style="list-style-type: none"> - Abraham – părintele celor ce cred în Dumnezeu - Isac - Iacob – Iosif și frații lui Robia și exodul din Egipt <ul style="list-style-type: none"> - Chemarea lui Moise - Prima noapte de Paști - Călătoria în pustiu - Alianța - Țara Făgăduinței – Canaan
Isus ne învață să-l iubim pe aproapele	Isus ne învață să-l iubim pe aproapele <ul style="list-style-type: none"> - Cine este aproapele nostru? - Să muncim cinstit! - Să fii credibil! 	Epoca regilor	Samuel Primii regi ai lui Israel <ul style="list-style-type: none"> - Saul - David - Solomon
Isus dătător de viață și vindecător	Isus – dătător de viață <ul style="list-style-type: none"> - Înmulțirea pâinii - Păcatul – boala sufletului - Misiunea de iertare a apostolilor - Pregătirea pentru spovedanie - Cina cea de taină – Liturghia - Isus s-a jertfit pentru noi - Învierea lui Isus - Spovada – „Tata m-a iertat” - După spovedanie - Isus se înalță la Tatăl - Coborârea Duhului Sfânt – Întemeierea Bisericii - Împărtășania – Credința femeii din Canaan 	Profeții și exilul babilonian	Scindarea Regatului <ul style="list-style-type: none"> - Roboam și Ieroboam Profeții <ul style="list-style-type: none"> - Ilie, profet al Regatului de Nord - Profetul Elisei - Profetul Isaia - Profetul Ieremia - Profetul Ezechiel - Profetul Daniel Epoca de după exil <ul style="list-style-type: none"> - Tobia - Întoarcerea la Ierusalim

DOMENII	CLASA a III-a	DOMENII	CLASA a IV-a
Mari sărbători creștine	Nașterea Domnului - Adventus Domini - Dumnezeu o alege pe Sfânta Fecioară Maria ca Mamă a lui Isus - Dumnezeu ni-l trimite pe Mântuitor Paștele – Isus Mântuitorul - Patima, moartea și învierea lui Isus - Duminica Paștelui Coborârea Duhului Sfânt	Mari sărbători creștine	Nașterea Domnului - Adventus Domini - Dumnezeu o alege pe Sfânta Fecioară Maria ca Mamă a lui Isus - Dumnezeu ni-l trimite pe Mântuitor Paștele – Isus Mântuitorul - Patima, moartea și învierea lui Isus - Duminica Paștelui Coborârea Duhului Sfânt

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*. Elevul va învăța, prin metode adecvate vârstei, ceea ce îi este necesar pentru dezvoltarea sa armonioasă la această etapă de vârstă și pentru a face față cu succes cerințelor școlare. La acest nivel de vârstă, cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între toate disciplinele de studiu, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală.

Strategii didactice

Valorificarea valențelor formative ale disciplinei *Religie* promovează utilizarea de strategii didactice care accentuează construcția progresivă a cunoștințelor specifice, prin abordări flexibile și diferențiate ale conținuturilor învățării, în paralel cu formarea progresivă la elevi a capacității de autoevaluare a comportamentelor verbale și acționale, aplicabile în diferite contexte de viață din mediul apropiat al copilului.

Caracterul practic-aplicativ al disciplinei *Religie* solicită utilizarea, pentru segmentul de vârstă căruia ne adresăm, a unui cadru metodologic variat, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe moralitate și religiozitate, prin care să fie sprijinită formarea de conduite precum încrederea, respectul pentru diferență, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, care să ajute la interiorizarea valorilor și a normelor moral-religioase.

Metodele de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- observarea și învățarea prin descoperire, pornind de la seturi de imagini din diferite categorii (icoane, ilustrații cu conținut moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente liturgice etc.);
- studiul de caz, pentru analizarea unor situații reale sau imaginare, pornind de la experiențele de învățare și de viață ale elevilor;
- lectura textului biblic, pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- conversația, pentru identificarea, împreună cu elevii, a modalităților de aplicare în viața reală a diferitelor valori religioase, pentru evidențierea trăsăturilor morale ale personajelor biblice sau ale personajelor din diferite povestiri cu conținut moral etc.
- învățarea problematizată, prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă simple, pornind de la prezentarea unor aspecte și evenimente cu valențe morale;
- jocul de rol cu diferite teme și dramatizarea, pentru identificarea unor aspecte specifice domeniului religios, pentru analiza și evaluarea critică a unor situații din diferite grupuri de apartenență sau pentru exersarea unor practici cu caracter moral-religios;
- învățarea bazată de proiect, metodă ce își propune implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă propusă de profesor, urmată de prezentarea produsului obținut într-un text, dosar tematic, expoziție.

Aplicarea metodelor anterior descrise presupune utilizarea unor mijloace de învățământ variate, în special a celor cu caracter intuitiv și ilustrativ, oferind contexte de alternare a diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal), de realizare a unor activități religioase specifice (audierea unor povestiri, rugăciuni, texte și cântări religioase, colinde etc.), de implicare a elevilor în diferite activități extrașcolare, care completează și îmbogățesc demersurile didactice desfășurate prin ora de religie. În acest sens, se recomandă ca profesorul de religie să utilizeze mijloace didactice adecvate: planșe ilustrative, softuri educaționale, CD-uri și DVD-uri cu filmulețe, prezentări educative cu ajutorul noilor tehnologii, adaptate conținuturilor propuse; culegeri de texte literare în versuri și proză, cântece necesare ca suport pentru serbări și lecții curente.

Contexte și medii de învățare

Ora de *Religie* nu înseamnă numai activitatea obișnuită a profesorului cu elevii în sala de clasă.

Prin specificul ei, educația religioasă permite organizarea unor contexte variate de învățare, care să-i motiveze pe elevi pentru participarea activă și să le susțină interesul pentru domeniul *Religiei*.

Așadar, cum și unde anume se pot organiza activitățile de învățare la disciplina *Religie*?

- **Învățăm în sala de clasă!** În sălile de clasă, profesorul poate organiza diferite activități de predare-învățare cu elevii: lecții obișnuite de prezentare de noi teme, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității etc.
- **Mergem la bibliotecă!** Profesorul de religie, împreună cu elevii, poate organiza activitatea la biblioteca școlii sau la altă bibliotecă din comunitate. În aceste contexte de învățare, elevii pot fi încurajați și susținuți să se familiarizeze cu spațiul bibliotecii, să observe cum se caută o carte, să participe la întâlniri cu diferite personalități.
- **Vizităm biserica!** Biserica este un spațiu cu înalte valențe educative pentru ora de religie. Profesorul poate organiza cu elevii vizite la biserică în diferite ocazii și scopuri: pentru participarea și observarea anumitor slujbe bisericești, pentru discuții cu preotul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente importante pentru comunitate ori activități de întraajutorare a membrilor acesteia.
- **Leșim în alte spații din afara școlii!** Profesorul de religie și elevii pot derula activități de învățare și în contexte extrașcolare precum: mersul la cinematograful pentru vizionarea unor filme pe teme religioase relevante din perspectiva acestei discipline de studiu, vizitarea unor muzee, plimbarea pe stradă/ prin parc pentru observarea comportamentelor oamenilor și analiza acestora din perspectiva moralei religioase.
- **Mergem în excursii tematice la mănăstiri sau alte lăcașuri de cult!** Profesorul de religie poate organiza excursii cu elevii, pe un traseu care să cuprindă o serie de mănăstiri sau alte așezăminte religioase cu o anumită semnificație pentru comunitatea sau regiunea respectivă. În acest context, se pot organiza discuții cu specialiștii din muzeele mănăstirilor, se pot iniția dialoguri cu unii duhovnici, se observă sau se descriu spațiile sau obiectele cu caracter sacru.
- **Căutăm pe Internet informații și imagini cu caracter religios!** În afară de faptul că unele lecții sau teme pot utiliza platforme educaționale, profesorul poate să descopere pe Internet, împreună cu elevii, informații relevante despre specificul vieții religioase din spațiul proximal sau din alte arealuri geografice și culturale, poate urmări secvențe muzicale, filmice, liturgice ce sunt corelate cu temele planificate.

Aspecte privind evaluarea

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățământ. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, sincretice, adaptate vârstei. Este recomandabil ca evaluarea să se realizeze prin raportare la standarde generale și nu la nivelul clasei. De asemenea, evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. Evoluția copilului va fi înregistrată și discutată cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui copil în parte.

Grupul de lucru

Gál László	Liceul Teologic Romano-Catolic „Grof Majlath Gusztav Karoly” Alba Iulia
Bogos Mária	Inspectoratul Școlar Județean Harghita